

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๓๑๓๓๓

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดอุดรธานี

เลขที่รับ..... 4998

วันที่..... 25 ก.ค. 2567

เวลา.....

บท. บถ. สส. กม. กก. บป.

ตามที่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ซักซ้อมการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗ และแจ้งผลการกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ไตรมาสที่ ๑ - ๓ ประจำปี ๒๕๖๗) พร้อมทั้งได้จัดทำคำอธิบาย ขั้นตอนการกรอกข้อมูล และขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงได้แนะนำสื่อวิดีโอที่นำเสนอวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นสารคดีนำเสนอเรื่องราว "วิถีการดำเนินชีวิต" ที่มีความแตกต่างหลากหลายในแต่ละพื้นที่และมีเสน่ห์ของความเป็นวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ความละเอียดตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๖๑๒ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และหนังสือที่เกี่ยวข้อง (ตามบัญชีที่แนบมาพร้อมนี้) นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า ได้รับการประสานจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการกรอกข้อมูล และเกณฑ์การประเมินผลการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗ ลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) เฉพาะข้อมูล "ด้านที่ ๗ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม" เฉพาะรายการ "ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น" ซึ่งจัดเก็บข้อมูลการจัดทำโครงการ/กิจกรรม และจัดเก็บฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการนี้ จึงขอแจ้ง "คำชี้แจงการกรอกข้อมูลลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ ๒ (INFO)" พร้อมทั้งได้รวบรวมคำอธิบายและขั้นตอนการกรอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบต่อไป รายละเอียดสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <https://cityly.me/BegfE> หรือสแกน QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

อนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะประมวลผลพร้อมทั้งแจ้งผลการกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กรอกลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) ครั้งต่อไป ณ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ และจักแจ้งให้ทุกจังหวัดทราบในโอกาสต่อไป

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ ศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๓๓๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ว่าที่ ร.ต. ไวยสุรีย์ บุญมงคลโชค โทร. ๐๘ ๙๙๒๕ ๒๘๗๖

บัญชีหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO)

เฉพาะข้อมูล

“ด้านที่ ๗ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม”

เฉพาะรายการ

“ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น”

(แนบท้ายหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๓๑๓๓ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗)

หนังสือแจ้งจังหวัด (พร้อมทั้งแจ้งลงในเว็บไซต์ สด.)

หนังสือ (ฉบับที่ ๑) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๖๑๒	ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
หนังสือ (ฉบับที่ ๒) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๑๘๐๑	ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗
หนังสือ (ฉบับที่ ๓) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๒๕๑๗	ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗
หนังสือ (ฉบับที่ ๔) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๒๗๔๙	ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๗
หนังสือ (ฉบับที่ ๕) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๓๑๓๓	ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

หนังสือแจ้งจังหวัด (พร้อมทั้งแจ้งลงในเว็บไซต์หน่วยงานภายใน สด. “กศ.”)

หนังสือ (ฉบับที่ ๑) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๒๖๔๗	ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗
- อ้างถึงหนังสือ สด. (กจ.) ที่ มท ๐๘๐๒.๒/ว ๑๖๘๐	ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๗
- อ้างถึงหนังสือ สด. (กศ.) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๖๑๒	ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
- อ้างถึงหนังสือ สด. (กศ.) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๑๘๐๑	ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗
- อ้างถึงหนังสือ สด. (กศ.) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๒๕๑๗	ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๗
หนังสือ (ฉบับที่ ๒) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๕/ว ๒๙๑๖	ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

**คำชี้แจง การกรอกข้อมูลลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ 2 (INFO)
เฉพาะข้อมูล "ด้านที่ 7 สังคม ศาสนา วัฒนธรรม" เฉพาะรายการ "ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น"**

ประกอบด้วย 8 ฐานข้อมูล ดังนี้

วัตถุประสงค์

- ด้านที่ 1 สถานะชุมชนและสิ่งแวดล้อม
- ด้านที่ 2 **นวัตกรรมและการศึกษา**
- ด้านที่ 3 สาธารณภัย
- ด้านที่ 4 โครงสร้างพื้นฐาน
- ด้านที่ 5 การบริหารจัดการน้ำ
- ด้านที่ 6 การจัดการภายในและธรรมาภิบาล
- ด้านที่ 7 **สังคม ศาสนา วัฒนธรรม** ✓
เช่น - ข้อมูลศาสนสถาน X
- ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมท้องถิ่น ✓
- ด้านที่ 8 เศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยว

* จัดเก็บข้อมูลการศึกษา และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ไม่ได้มีข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น X

* จัดเก็บข้อมูลทางด้านสังคม ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ✓
* จัดเก็บฐานข้อมูลศาสนสถาน (ศาสนาทุลา/คริสต) เช่น ข้อมูลวัด/สำนักสงฆ์/นิสิต/โบสถ์/วิหาร/คริสต์ X
* จัดเก็บแบบรายงานการจัดการโครงการ/กิจกรรม และฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ✓

ประกอบด้วย 4 ฐานข้อมูล ดังนี้

- * จัดเป็นข้อมูลเชิงกายภาพ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ (ศาสนาพุทธ/อิสลาม/คริสต์) X
- * จัดเป็นข้อมูลเชิงสงฆ์/ศาสนิกชน ที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปะ (ศิลปะท้องถิ่น/ศิลปะพื้นบ้าน) X
- * จัดเป็นข้อมูลเชิงกายภาพ/กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี/ท้องถิ่น X
- * จัดเก็บข้อมูลโครงการ/กิจกรรม และฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ✓

- ข้อมูลที่ 2. ศิลปะ X
- ข้อมูลที่ 3. วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น X
- ข้อมูลที่ 4. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ✓
จำแนกออกเป็น 2 ระดับ (ภูมิปัญญาชาวบ้าน) โดยแบ่งออก 8 สาขา/ด้าน ดังนี้
สาขา/ด้านที่ 1) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สาขา/ด้านที่ 2) การแพทย์แผนไทย
สาขา/ด้านที่ 3) ภาษครกรรม
สาขา/ด้านที่ 4) ภาษาและวรรณกรรม
สาขา/ด้านที่ 5) ศิลปกรรม
สาขา/ด้านที่ 6) หัตถกรรม
สาขา/ด้านที่ 7) อุตสาหกรรม
สาขา/ด้านที่ 8) อื่น ๆ (ไม่จัดอยู่ในด้านที่ 1 - 7) ไประบุ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2.1 ศิลปกรรม	2.1.1 จิตรกรรม	X
2.2 ศิลปหัตถกรรม	2.1.2 ประติมากรรม	X
2.3 ศิลปะประยุกต์	2.1.3 ศิลปะประยุกต์	X
	2.1.4 วรรณกรรม	X
	2.1.5 ดนตรี	X
	2.1.6 นาฏกรรม	X

3.1 วัฒนธรรม	X
3.2 ศิลปะ	X
3.3 ศาสนา	X
3.4 วัฒนธรรม	X
3.5 ศิลปะ	X
3.6 ศิลปะ	X
3.7 ศิลปะ	X

หมายเหตุ * ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการคิดคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน "การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นของ อบต." โดยจะคิดคะแนนจากภาพรวมของข้อมูล "ภูมิปัญญาท้องถิ่น" ลงในกล่องถัดไป (พื้นสีเขียว) ข้างต้นเท่านั้น ✓ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

คำอธิบาย “ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (จำนวน 8 ด้าน)

1. ด้านเกษตรกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/ การแปรรูป/ การประมง/ การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

2. ด้านหัตถกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือ และอุปกรณ์อย่างง่ายโดยใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบ หลักในการผลิต เช่น งานจักสาน งานแกะสลักตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

3. ด้านอุตสาหกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่าง ๆ จากยางพารา เป็นต้น

4. ด้านการแพทย์ไทย

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย(การนวดไทย/ การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอด้าแยงของชาวไทยมุสลิม (ได้ตะบีแคะ) เป็นต้น

5. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

6. ด้านศิลปกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่าง ๆ เช่น จิตรกรรม, บันดากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและขนบทางการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โขน เป็นต้น

7. ด้านภาษาและวรรณกรรม

คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูด และภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือนิทาน, คำขวัญ, งานประพันธ์/ บทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น, นวนิยาย, นิทาน บทเพลงต่าง ๆ เป็นต้น

8. ด้านอื่นๆ อาทิเช่น ศาสนา และความเชื่อในท้องถิ่น

เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

อปท. ฐานข้อมูลท้องถิ่นในระบอบ “ข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO)”
ฉบับที่ 7 “กำหนดรายละเอียดวิธีการดำเนินงานระบบฐานข้อมูลท้องถิ่น”

สรุปผลการออกข้อมูล รวมทั้งสิ้น

58,652

ภูมิปัญญา จำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

1) ด้านเกษตรกรรม

จำนวน

9,050

ภูมิปัญญา

3

2)

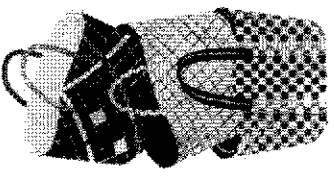
จำนวน

15,627

ภูมิปัญญา

ด้านหัตถกรรม

1

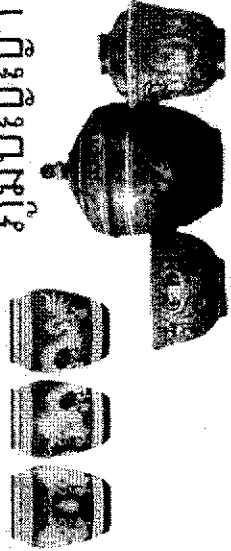

3) ด้านอุตสาหกรรม

จำนวน

3,162

ภูมิปัญญา

4)

ด้านการแพทย์ไทย

จำนวน

7,735

ภูมิปัญญา

5)

ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จำนวน

2,723

ภูมิปัญญา

6) ด้านศิลปกรรม

จำนวน

1,034

ภูมิปัญญา

7)

ด้านภาษา และวรรณกรรม

จำนวน

11,475

ภูมิปัญญา

ด้านอื่น ๆ เช่น อาหาร, พิธีกรรม, ความเชื่อ ฯลฯ

จำนวน

11,475

ภูมิปัญญา

2

